

1921. évi III. törvénycikk

az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről

1. Az állami és társadalmi rend felforgatására vagy megsemmisítésére irányuló bűntettek és vétségek

1. § Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalmat vagy szervezkedést kezdeményez vagy vezet, bűntettet követ el és öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Aki ily mozgalomban vagy szervezkedésben tevékenyen részt vesz, úgy - szintén aki ily mozgalmat vagy szervezkedést előmozdít, vétséget követ el és három évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

A kezdeményezők és vezetők büntetése tíz évtől tizenöt évig terjedhető fegyház, a többi résztvevőké és előmozdítóké pedig öt évig terjedhető börtön, ha a mozgalom vagy szervezkedés céljára nagyobb mennyiségű fegyvert, lőszert, robbanó- vagy az emberi élet kioltására alkalmas más szert vagy anyagot szereztek be, amennyiben erről tudtak, vagy azt kellő gondosság mellett előre láthatták volna.

2. § Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalommal vagy szervezkedéssel összefüggően és annak céljára bűntettet vagy vétséget követ el, annak büntetése:

1. halál, ha a bűntettre a törvény halálbüntetést állapít meg;

2. életfogytig tartó fegyház, ha a bűntettre a törvény tíz évet meghaladó szabadságvesztésbüntetést állapít meg;

3. tíztől tizenöt évig terjedhető fegyház, ha a bűntettre a törvény tíz évnél enyhébb vagy legfeljebb tíz évi szabadságvesztésbüntetést állapít meg;

4. tíz évig terjedhető fegyház, ha a cselekmény a törvény szerint vétség.

Ugyane büntetés alá esnek az előbbi bekezdésben említett mozgalom vagy szervezkedés kezdeményezői és vezetői, az említett mozgalom vagy szervezkedés többi résztvevői és előmozdítói pedig az előbbi bekezdés 1. és 2. pontjának esetében öt évig terjedhető börtönnel, 3. és 4. pontjának esetében pedig öt évig terjedhető fegyházzal büntetendők, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetéséről előzetesen tudtak, vagy azt kellő gondosság mellett előre láthatták volna.

3. § Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalomról vagy szervezkedésről hitelt érdemlő tudomást szerez és erről a hatóságnak, mihelyt lehetséges, jelentést nem tesz, az, amennyiben részesség nem terheli, vétség miatt egy évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Az előbbi bekezdés alapján nem büntethető a tettesnek vagy a részesnek hozzátartozója. (1878:V. tc. - Btk. - 78. §)

Nem büntethető a cselekmény akkor sem, ha a mozgalomról vagy szervezkedésről a hatóságnak valamely köztudomású tényből, különösen sajtóközleményből értesülnie kellett.

4. § Az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló mozgalom vagy szervezkedés miatt nem büntethető az, aki előbb, mintsem azt a hatóság felfedezte volna, a mozgalomtól vagy szervezkedéstől eláll és elállását társainak nemcsak tudomására juttatja, hanem azokat a mozgalom vagy szervezkedés felhagyására bírni törekszik, vagy pedig a mozgalmat vagy szervezkedést és annak előtte ismert adatait a hatóságnál feljeleníti.

5. § Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatását vagy megsemmisítését, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos úton való létesítését követeli, erre izgat vagy mást felhív, vétséget követ el és három évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

Aki az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására vagy megsemmisítésére, különösen valamely társadalmi osztály kizárólagos uralmának erőszakos létesítésére irányuló bűncselekmény elkövetésére nyilvánosan vagy több - habár nem együtt levő - személy előtt egyenes felhívást intéz, vétséget követ el és öt évig terjedhető fegyházzal, ha pedig a bűncselekményt elkövették, felbujtóként büntetendő.

6. § Aki a katonaság intézménye, a magyar fegyveres erő, a m. kir. csendőrség vagy a m. kir. államrendőrség ellen gyűlöletre, vagy ezeknek szolgálati fegyelme ellen izgat vagy alakilag és tartalmilag egyaránt törvényes rendelkezésük ellen engedetlenségre hív fel, vétséget követ el és öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

A büntetés öt évig terjedhet börtön, ha a cselekményt abból a célból követték el, hogy a szolgálati fegyelem megbontassék; ha pedig ennek következtében a szolgálati fegyelembe ütköző büntettet követek el, a büntetés öt évig terjedhet fegyház.

2. A magyar állam és a magyar nemzet megbecsülése ellen irányuló büntettek és vétségek

7. § Aki olyan valótlan tényt állít vagy terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a magyar állam vagy a magyar nemzet megbecsülését csorbítsa vagy hitelét sértse, vétséget követ el és öt évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

A büntetés tíz évig terjedhető fegyház, ha a cselekményt abból a célból követték el, hogy valamely külföldi állam vagy szervezet a magyar állam vagy a magyar nemzet ellen ellenséges cselekményre indíttassék; ha pedig ennek következtében valamely külföldi állam vagy szervezet a magyar nemzet ellen ellenséges cselekményre indítatott, a büntetés életfogytig tartó fegyház.

8. § Aki a magyar állam vagy a magyar nemzet ellen meggyalázó kifejezést használ vagy ily cselekményt követ el, vétség miatt három évig terjedhető fegyházzal büntetendő.

3. Mellékbüntetések

9. § Az 1., 2. és 5-8. §-okban meghatározott bűncselekmények esetében a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését is meg kell állapítani, külföldit az országból ki kell utasítani és a visszatéréstől örökre el kell tiltani; belföldit pedig abból a községből, ahol tartózkodása az állam és a társadalom törvényes rendje szempontjából veszedelmes, akkor is ki lehet tiltani, ha az elítéltnak illetőségi helye.

10. § Azokkal szemben, akik az 1-2. és az 5-7. §-okban meghatározott valamely büntettet követtek el, bíróság ítéletében az államkincstár javára belátása szerint megállapítandó összegű és az elítélt vagyoni viszonyaihoz mért, az elítélt egész vagyonának elkobzásáig terjedhető vagyoni elégtételt állapíthat meg.

A vagyoni elégtétel szabadságvesztésbüntetésre át nem változtatható, egyébként azonban a pénzbüntetéssel esik egy tekintet alá.

Azokkal szemben, akik az 1-2. és 5-8. §-okban meghatározott valamely vétséget követtek el, a bíróság a szabadságvesztésbüntetésen felül százezer koronáig terjedhető pénzbüntetést is megállapíthat.

4. Hatásköri és eljárási szabályok

11. § A jelen törvényben meghatározott bűncselekményekre a Btk. 7. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.

12. § A jelen törvényben meghatározott büntettek és vétségek eseteiben az eljárás a kir. ítélőtáblák székhelyén működő kir. törvényszékeknek, Budapesten a kir. büntető törvényszéknek hatáskörébe tartozik.

A jelen törvényben meghatározott büntettek és vétségek eseteiben a terhelt távolléte sem a vád alá helyezést, sem a főtárgyalást, sem az ítélethozatalt (Bp. 472. §) nem gátolja; az ítélet azonban csak a bűnösség megállapítására és a vagyoni elégtétel kiszabására szorítkozik. A távollévő terheltet a főtárgyalásra hirdetmény útján kell megidézni s ha a terhelt a főtárgyaláson meg nem jelenik, vagy ha maga vagy hozzátartozója védőt nem választott, részére hivatalból kell védőt rendelni. A terhelt jelentkezése vagy kézrekerülése esetében a Bp. 460-462. §-ai szerint új főtárgyalást kell tartani.

13. § A minisztérium felhatalmaztatik, hogy az 1912:LXIII. tc. 12. §-ának 4. pontjában megjelölt feltételek esetében a rögtönbíráskodást, az ott megjelölt büntetés alkalmazásával, kivételesen a jelen törvény 1. és 2. §-ában meghatározott bűncselekményekre is elrendelhesse.

14. § A jelen törvény 1-11. §-ainak és a 12. § második bekezdésének rendelkezéseit a katonai büntetőbíráskodás alá tartozó egyénekkel szemben is megfelelően alkalmazni kell. (1912:XXXIII. tc. 7. § második bekezdése.)

A 2. § rendelkezéseinek a katonai büntetőbíráskodás alá tartozó egyénekre alkalmazásánál abban a tekintetben, hogy a mozgalommal vagy szervezkedéssel összefüggően elkövetett valamely cselekmény büntett-e és hogy milyen büntetési tétel alá esik, a katonai büntetőjog szabályai irányadók.

A jelen törvény 1-2. §-ában meghatározott bűntettekre a katonai büntetőbíráskodás alá tartozó egyénnel szemben rögtönítélő eljárásnak ugyanúgy van helye, mint az 1912:XXXIII. tc. 435. §-ában felsorolt bűntettekre.

Vagyoni elégtétel alkalmazását katonai büntetőbíráskodás alá tartozó egyénnel szemben is csak a polgári büntetőbíróság rendelheti el. Amennyiben a katonai büntetőbíróság vagyoni elégtétel alkalmazását tartja szükségesnek, az iratokat megfelelő indítványtétel végett az illetékes királyi ügyészséghez teszi át.

5. Záró rendelkezés

15. § Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe s azt a minisztérium hajtja végre.

